

DOM

Afsagt den 24. november 2016 i sag nr. BS 1-832/2015:

Nordjyllands Politi
Jyllandsgade 27
9000 Aalborg

mod

Part A (A)
Adresse 1
8800 Viborg.

Sagens baggrund og parternes påstande:

Denne sag, der er anlagt den 24. juli 2015, drejer sig om, hvorvidt sagsøgeren, Nordjyllands Politi, har et regreskrav mod **Part A**, for de erstatnings- og godtgørelsesbeløb på i alt 533.755,89 kr., som sagsøgeren, efter Erstatningsnævnets afgørelser af 22. februar 2013, 17. september 2013, 5. maj 2014, 2. december 2014, 11. august 2015 og 15. januar 2016, har udbetalt til **Vidne 1**, der var forurettet i den straffesag, hvor sagsøgte var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, og hvor sagsøgte ved Retten i Hjørrings endelige dom af 3. juli 2012 blev fundet skyldig og idømt fængsel i 60 dage, betinget af 60 timers samfundstjeneste. Retten i Hjørring tog under straffesagen ikke stilling til det dengang af **Vidne 1** fremsatte erstatningskrav.

Sagsøgeren har nedlagt følgende endelige påstand:

Sagsøgte tilpligtes til sagsøger at betale 533.755,89 kr. med tillæg af procesrente af 55.972 kr. fra den 14. maj 2014, af 34.388,40 kr. fra den 2. juni 2014, af 74.999,20 kr. fra den 18. december 2014, af 97.544,79 kr. fra den 13. august 2015, af 102.551,50 kr. fra den 27. januar 2016 og af 168.300 kr. fra den 7. juli 2016.

Sagsøgte har nedlagt nedlagde følgende påstand:

Frifindelse.

Sagsøgerens krav fremkommer således:

Erstatningsnævnets afgørelser af	Beløb	Renter	I alt udbetalt
22. februar 2013			
11.880+20.855+1.582+71,40 =	34.388,40	357,64	34.746,04 kr.

17. september 2012	55.972,00	1.185,67	57.157,67 kr.
5. maj 2014	74.999,20	2.135,39	77.134,59 kr.
2. december 2014	97.544,79		97.544,79 kr.
11. august 2015			
101.878,50 + 673 =	102.551,50	4.323,80	106.875,30 kr.
15. januar 2016	168.300,00		168.300,00 kr.
I alt	533.755,89	8.002,50	541.758,39 kr.

Oplysningerne i sagen:

Denne dom indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retspleje-lovens § 218 a, stk. 2.

I den nævnte straffedom af 3. juli 2012 fra Retten i Hjørring, hvor **Part A** var tiltalt, og **Vidne 1** var forurettet, er blandt andet anført:

"Sagens oplysninger

Tiltalte, **Part A**, har forklaret, at han var inviteret til golf af sin kammerat, **V3**. **V3** havde 9 andre kammerater med. De spiste frokost i **By 1**. I løbet af hele dagen drak han 8-9 genstande. Han var påvirket, men det har ikke påvirket hans hukommelse. Først på aftenen var de 4 tilbage - **V3**, **Person 1**, **Vidne 4** og ham selv. Alle 4 gik sammen mod toget. Han og **Person 1** gik forrest. Ved et pizzeria måtte de gå ud på vejen for at komme omkring en bil. Han bemærkede noget tumult bag sig. Der var en, der havde taget fat i **V3's** vest ved kravetøjjet og ruskede ham. Han råbte og skreg. **Person 1** forsøgte at skille dem ad, men han blev skubbet væk. Tiltalte lagde en hånd på armen af vedkommende og sagde, at han skulle slappe af. Vedkommende vendte sig mod ham, og skubbede og sparkede. Han gik et skridt tilbage. Han ville afværge det, han opfattede som et angreb, ved at skubbe til vedkommende. Han glemte, at han havde en flaske i hånden. Da han skubbede var vedkommende i fremdrift, og han har sandsynligvis ramt vedkommende i hovedet med flasken. I anden omgang gik flasken i stykker. Der var ikke tale om et slag med flasken. Han blev forskrækket, da flasken gik i stykker og løb fra stedet. Vedkommende løb efter ham. Han var meget påvirket. Øjnene var opspilet, og han havde et vildt udtryk i ansigtet. Han kendte ikke vedkommende og havde ikke bemærket ham tidligere på aftenen. Da de forlod det sidste værtshus, havde de alle købt en øl, som de havde med i hånden. I toget mod Frederikshavn

Vidne 3 (V3)

ringede de til politiet og anmeldte overfaldet. Han oplyste, at han havde slået vedkommende med en flaske. De blev opfordret til at kontakte lægevagten.

Vidne 1 har forklaret, at han den 17. marts 2012 var i **By 1** sammen med sine svigerforældre og sin kæreste. De skulle på bryggeriet for at høre musik. Hans svigerfar er direktør for bryggeriet. Da de havde hørt musik, gik de på en kinesisk restaurant for at spise. Han var da temmelig beruset. Han fik ikke noget at spise på restauranten. Han fik en stor cola. De var på restauranten i en time til halvanden. Han skulle på toilettet, men kunne ikke finde det. Han kom udenfor. Udenfor så han **V3** gå på gaden, og han ville hilse på ham. På det tidspunkt var han stadig en del beruset. Han gik ud til **V3** og nærmede sig ham fra siden. Inden han nåede at lægge armen omkring skulderne på **V3**, fik han et slag i bagehovedet. Han kunne ikke se, hvem der slog ham. Han fik endnu et slag, der ramte ham i panden. Vedkommende der slog stod ved siden af ham. Ved det andet slag kunne han se, at det var et slag med en flaske. Han stod stille og var ikke på vej frem mod ham, der slog. Inden han svingede det tredje slag, forsøgte han at sparke vedkommende væk. Inden det tredje slag var flasken gået i stykker. Ved det tredje slag blev øret skåret op. Han løb efter, med opgav hurtigt. Han rørte ikke vedkommende, inden han fik slaget, og han er i tvivl om, om han skubbede til **V3**. Inden episoden var han i godt humør og havde haft en hyggelig dag og aften med sin familie. Han var ikke ophidset. Da han skulle ud på toilettet, genkendte han **V3**. De gik midt på vejen ca. 2-3 meter fra indgangen til restauranten. De havde hilst på hinanden på bryghuset, men er eller ikke nærmere bekendte. Han hørte ikke nogen tale til ham, inden han blev slået med flasken. Da han blev slået, blev han vred og løb efter vedkommende. Han løb ikke 300 meter, men noget kortere. Efterfølgende ville han tale med **V3** for at finde ud af, hvem det var, der havde slået.

Vidne 2 har forklaret, at hun er gift med **P2**, der er direktør for **By 1** Bryghus. Forurettede **Vidne 1** er hendes svigersøn. De var sammen på Bryghuset og derefter ude at spise. **Vidne 1** var beruset og skulle ikke have noget at spise på restauranten. Fra hendes plads i restauranten kunne hun se trappen. Hun bemærkede, at forurettede var på toilettet og derefter gik ned ad trappen og ud. Efter et stykke tid sagde hun til sin datter, at hun skulle se efter forurettede. Forurettede var stille og rolig da han gik på toilettet. Han var ikke ophidset.

Person 2 (P2)

V3 har forklaret, at han den 17.

marts 2012 var sammen med nogle kammerater for at spille golf. De var på **By 1** Bryghus for at høre musik. Han er ansat på **By 1** Bryghus. Efter bryghuset gik de på **Værtshuset** for at spille billiard og drikke øl. De skulle med toget mod Frederikshavn kl. 21.40. De havde haft en god dag sammen. På bryghuset hilste han på **Vidne 1**. Det var første gang, han mødte ham. På vej mod toget var de 4 tilbage. Det var **Person 1**, **Vidne 4**, tiltalte og vidnet. De gik via Havnepladsen mod Havnegade. Da de gik ved Havnepladsen kom en fra venstre side og skubbede til **Person 1** og forbi vidnet, som om han var på vej et eller andet sted hen. Vidnet bad ham tage det roligt. Vedkommende tog fat i hans vest ved kravetøjjet **Vidne 4** og **A** gik lidt foran dem. Da han havde fat i hans vest, vendte han sig højre rundt og sparkede ud efter **A**. **A** slog ham. Han ramte **Vidne 1** på højre side af hovedet lige over øret. **A** slog ham to gange lige efter hinanden. Flasken gik i stykker på andet slag. Han så ikke, hvordan **A** holdt fast i flasken. Efter andet slag slap **Vidne 1** sit tag i ham og løb efter **A**. Han fik blod på tøjet. Først på vej i toget fandt han ud af, at det var **P2's** svigersøn, der var blevet slået. På vej mod toget havde **Vidne 1** haft fat i ham og ville vide, hvem der havde slået. **Vidne 1** var temmelig beruset. Inden han slog, sagde **A** til **Vidne 1**, at han skulle slappe af.

Part A (A)

Vidne 4 har forklaret, at han deltog i **V3's** golfarrangement De var 4, der skulle med toget tilbage til Frederikshavn. Han havde drukket nogle genstande, men han husker, hvad der foregik. De gik ad Havnepladsen og passerede et spisested. **Vidne 1** kom farende ud og skubbede til **Person 1** med to hænder. **V3** spurgte, hvad han havde gang i. **Vidne 1** tog fat i **V3's** krave, og de havde begge fat i hinanden og diskuterede. **Person 1** og han stod på det tidspunkt 20-30 meter derfra. **A** løb hen til **V3**, for at komme ham til undsætning. **Vidne 1** sparkede ud efter **A**. **A** slog ud efter **Vidne 1** mod ansigtet. Fra det sted hvor han stod, kunne han ikke se, om slaget ramte. Han så kun et slag. Foreholdt sin forklaring gengivet i bilag 1.9 bemærkede vidnet, at afhøringen er foretaget lang tid efter episoden, og at der er mange efterrationaliseringer i afhøringen. **Vidne 1** kom tilbage og ville vide, hvem der havde slået. Han havde skader og meget blod på tøjet. Det var hans indtryk, at **Vidne 1** var påvirket. Han tror **Vidne 1** fortsat havde fat i **V3**, da **A** slog ham."

...

Rettens begrundelse og afgørelse:

Ved de afgivne forklaringer sammenholdt med oplysningerne i politiattesten finder retten det bevist, at tiltalte to gange slog

forurettede i hovedet med en flaske. Efter forklaringerne må det lægges til grund, at der var tale om en bevidst handling fra tiltaltes side.

Efter forklaringerne må det lægges til grund, at tiltalte og hans 3 kammerater gik på Havnepladsen og var på vej mod toget. Det må endvidere lægges til grund, at forurettede passerede gaden og herunder skubbede til **Person 1**, hvorefter **V3** henvendte sig til ham. De havde fat i hinandens tøj og diskuterede. Der var ingen af dem, der slog på hinanden. Det var i den forbindelse, at tiltalte tildelte forurettede to slag med flasken. Retten finder ikke, at det var nødvendigt at tildele forurettede disse slag for at afværge et påbegyndt eller overhængende angreb. Der er således ikke grundlag for at henføre forholdet under straffelovens § 13, stk. 1 eller stk. 2.

Da tiltalte har slået med en flaske, finder retten, at forholdet skal henføres under straffelovens § 245, stk. 1.

Overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1 medfører som udgangspunkt en ubetinget frihedsstraf. Henset til tiltaltes gode personlige forhold, han er ustraffet og det forhold, at det ikke kan udelukkes, at han misfortolkede situationen i forbindelse med voldsudøvelsen, finder retten det undtagelsesvist forsvarligt at gøre straffen betinget med vilkår om samfundstjeneste."

Vidne 1 rejste krav om godtgørelse for svie og smerte og om forskellige erstatningskrav, og Erstatningsnævnet traf den 22. februar 2013, 17. september 2013, 5. maj 2014, 2. december 2014, 11. august 2015 og 15. januar 2016, afgørelser, hvorefter **Vidne 1** blev tilkendt i alt 533.753,89 kr., hvilket beløb han fik udbetalt fra Nordjyllands Politi. Der blev løbende rejst regreskrav mod **Part A**, der afviste at være forpligtet til at betale, hvorfor denne sag den 24. juli 2015 blev anlagt.

Der har under sagen blandt andet været fremlagt lægelige oplysninger om **Vidne 1** og oplysninger om dennes ansættelsesforhold før og efter episoden i **By 1**.

Part A har som part forklaret, at han er 40 år gammel og har tre børn på 13, 5 og 3 år. De bor i Viborg. Han har arbejdet med ledelse i uddannelsesinstitutioner i 10 år indtil september 2015, fra hvilket tidspunkt han er blevet selvstændig og forsøger at leve af tegninger og blandt andet underviser børn i tegning.

Han har ikke nogen tilføjelser til sin forklaring i straffesagen, som den er

gengivet i dommen. Sagen har fyldt meget hos ham og hans familie, søvnløshed, presset jobsituation, og det har tæret på forholdet. Økonomien hænger sammen lige nu, men han ville ikke vide, hvordan han skulle betale en halv million kr. Han ved ikke, hvorfor han slog forurettede to gange i panden og på siden af hovedet med flasken.

Vidne 1 har som vidne forklaret, at han nu arbejder i **Virksomhed 1 ApS** i ca. 3 timer dagligt og gennemsnitligt 15 timer om ugen. Han mener, at han startede der omkring 2006. Siden episoden i **By 1** har han haft gode dage, mindre gode dage og dårlige dage. Han sover dårligt og har nemt til angst med flashbacks, hjertebanken og svedeture. Han er blevet påpasselig og forsigtig. Han kan blive angst, når han møder nye folk. Han har regelmæssigt ondt i sine knæ, hovedsageligt når det er koldt. Han har altid siden 9-års alderen døjet med sine knæ. Han fik for 2-3 år siden en meniskoperation, hvilket han også tidligere havde fået. Da han var 15 år gammel, var han til undersøgelse hos en speciallæge i Hjørring, der mente, at han havde slidgigt. Han har altid passet sine ting, herunder sin arbejdsprøvnings og skoleuddannelse, men han har nok i sit tidligere liv haft svært ved at tilpasse sig og indordne sig og kom på børnehjem. Efter sit ophold der som 3-årig, har en psykolog sagt til ham, at hans set up i hovedet har været et andet sted end nu, hvor han er en normal borger.

Han har læst sin forklaring i dommen. Foreholdt aktsamlingen, side 81, forklarede han, at han var "ved godt mod" ikke "temmelig beruset", som det er anført. Foreholdt aktsamlingen, side 91 ff., forklarede han, at han er af den opfattelse, at manden (*sagsøgte*) angreb ham bagfra. Han blev først slået i baghovedet og fik det andet slag i ansigtet, mens det tredje slag nærmest var et stik. Han havde ikke set manden, før han blev slået. **V3** stod ca. midt på vejen, da han gik hen til ham og var på vej til for at hilse at lægge en arm om **V3**, da han blev slået. Foreholdt aktsamlingen, side 94, forklarede han, at han ikke synes, at det passer, at det varede 5 minutter, før han var i stand til at samle sig. Hans hukommelse har nok noget at gøre med hans tidligere liv, og det er ikke noget, som han har lyst til at tænke på. Det var hårdt for ham at læse dommen igennem igen. Han havde en frygtelig hovedpine og var lidt omtåget de første dage efter overfaldet. Han havde haft en dejlig dag, men episoden ødelagde aftenen for ham. Der gik yderligere nogle dage, nok i alt mellem 2 og 12 dage, inden han en dag bare sad udenfor og kiggede ind i en væg. Foreholdt bilag I, hvor han omtaler turen på sin Facebook-profil, forklarede han, at turen i sig selv med hans familie havde været ekstrem dejlig og rigtig, rigtig hyggelig. Foreholdt bilag H, hvor han omtaler episoden på sin Facebook-profil, forklarede han, at han også samme aften og dagen efter kunne tale om det. Det var ikke svært for ham at tale om det med sin familie og med sin psykolog. Han tror, at han ville være verdens lykkeligste mand, hvis han vidste, hvorfor episoden i **By 1** har ramt ham så hårdt. Han har flashback og kan vågne og se en flaske, der rammer ham i hovedet. Han ved ikke, om hans angstanfald kommer fra episoden.

På forespørgsel fra **Advokat** forklarede han,

foreholdt aktsamlingen, side 99, at 1-2 uger passer fint. Inden episoden arbejdede han med rensning og lægning af tage og var meget udadvendt. Han har ikke sygemeldt sig fra arbejde på grund af smerter i knæet. Efter episoden prøvede han på arbejdet at være ude hos kunder, som han havde været det før, men det gik ikke. Det gik ham og også hans chef lidt på. Nu er det planlagt lidt mere, når han skal ud til en kunde. Han var i ca. 3 år på et behandlingshjem. Han mener, at han kom derhen som 21-årig. Efter udslusning fik han sin egen lejlighed. Han får medicin i form af piller, Ibuprofen eller Iboten, for sit knæ. Hans læge ville ordinere lykkepiller til ham, men det sagde han nej til. Han tror egentlig, at han i sin tid startede med stoffer og hash på grund af det, som han dengang havde været udsat for.

Parternes synspunkter:

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand i sit påstandsdokument af 13. oktober 2016 anført følgende:

"Anbringender

Staten er efter offererstatningslovens § 17 berettiget til at gøre regres mod gerningsmanden for den ydelse, som forurettede i henhold til Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40) har fået udbetalt.

Der er ikke grundlag for at tilsidesætte Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40), hvorefter forurettede som følge af sagsøgtes straffelovsovertrædelse er berettiget til ydelser efter offererstatningsloven, jf. lovens §§ 1 og 6 a.

Sagsøgte er derfor forpligtet til at betale det beløb, som sagsøgeren i henhold til Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40) har udbetalt til forurettede.

Ansvarsgrundlaget

Ansvarsgrundlaget i sager om voldsoffererstatning følger direkte af OEL § 1. Såfremt dette ansvarsgrundlag ikke eksisterede, ville kravet til et ansvarsgrundlag alligevel være opfyldt i denne sag, hvor det ved straffedommen er fastslået, at sagsøgte ikke handlede i nødværge, og at han begik den ansvarspådragende handling forsætligt.

Dommen er ikke blevet anket, hvorfor dens bevisresultat er endeligt.

Det følger af retspraksis, at bevisresultatet i en straffesag har retskraft i forhold til en efterfølgende civil erstatningssag, jf.

f.eks. Østre Landsrets dom trykt i FED 2004.1325.

Årsagssammenhæng

Kravene til bevis for årsagssammenhæng lempes, hvis der foreligger forsæt, grov eller klar culpa hos skadevolderen. Det er bl.a. fastslået i Højesterets dom trykt i U 2002.1496H, hvorefter det anses for tilstrækkeligt til at statuere årsagsforbindelse, at det bedømmes som mere sandsynligt, at skaden ikke ville være indtrådt uden volden, end at skaden ville være indtrådt også uden den udøvede vold.

I denne sag er der tale om forsætlig vold efter straffelovens § 245, som utvivlsomt har været egnet til at udløse forurettedes psykiske lidelser.

Det fremgår af samtlige lægelige oplysninger i sagen, at overfaldet var den udløsende årsag til forurettedes psykiske lidelser, herunder generaliseret angst, panikangst og PTSD.

Herudover har Erstatningsnævnet til brug for sagens behandling indhentet en vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

Det fremgår af udtalelsen dateret den 23. december 2015 (bilag 41), at styrelsen vurderer forurettedes varige mén som følge af overfaldet til 20 procent. Det fremgår, at styrelsen har vurderet, at forurettede ved hændelsen blev påført psykiske gener svarende til middelsvær posttraumatisk belastningsyndrom. Styrelsen fandt ikke grundlag for at fradrage i ménet på grund af forudbestående, og har dermed vurderet, at der er årsagssammenhæng mellem hændelsen og forurettedes psykiske gener.

Der skal i medfør af fast retspraksis et sikkert grundlag til for at tilsidesætte en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

De lægelige bilag i sagen (bilag 23-26, 30-32, 34, A, C og D) dokumenterer i øvrigt, at forurettede, som følge af overfaldet, var syge i de perioder, for hvilke Erstatningsnævnet har tilkendt ham godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Dertil kommer, at forurettede ikke havde sygefravær forinden overfaldet, og at sagsøgte ikke har påvist, at forurettedes konkurrerende gener havde udviklet sig arbejdshindrende i nærmeste fremtid, såfremt overfaldet ikke var sket.

Det forhold, at psykiatrisk lægekonsulent, Person 3

(bilag D), ikke er enig i, at forurettede lider af PTSD, kan ikke anses som dokumentation for, at der ikke er årsagssammenhæng mellem overfaldet den 17. marts 2012 og forurettedes psykiske lidelser, eller at forurettede ikke var syg i de perioder, for hvilke Erstatningsnævnet har tilkendt ham godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Forurettedes tab og det heraf følgende krav er derfor i det hele dokumenteret i sagens bilag, som lå til grund for Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40).

Forurettedes varige mén på 20 % kan ligeledes i det hele henføres til hændelsen, jf. herved udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen (bilag 41).

Det er således dokumenteret, at der er årsagssammenhæng mellem det fremsatte krav og den straffelovsovertrædelse, som sagsøgte er dømt for.

Det var endvidere påregneligt for sagsøgte, at forurettede ved hændelsen kunne pådrage sig både fysiske og psykiske lidelser.

Lempelse af erstatningskravet

Det fremgår af erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, at vurderingen af, om erstatningsansvaret skal nedsættes eller bortfalde, træffes på baggrund af blandt andet ansvarets beskaffenhed. Det følger af retspraksis, eksempelvis U.2015.944H, at der sædvanligvis ikke sker lempelse, når det ansvarspådragende forhold er begået forsætligt.

Sagsøgte er derfor forpligtet til at betale hele det beløb, som Nordjyllands Politi i henhold til Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40) har udbetalt til forurettede."

Sagsøgte har til støtte for sine påstande i sit påstandsdokument af 13. oktober 2016 anført følgende:

"2. Anbringender

2.1. Overordnet

Til støtte for frifindelsespåstanden gøres det overordnet gældende, at det påhviler Nordjyllands Politi at løfte bevisbyrden for, at Part A er erstatningsansvarlig i det påståede

omfang. Der gælder således ikke nogen formodningsregel, hvorefter der skal tilvejebringes et sikkert grundlag for at til-sidesætte Erstatningsnævnets (juridisk urigtige) afgørelse.

Derimod indtræder (subrogerer) Nordjyllands Politi ved at udbetale erstatningen i forurettedes retsstilling over for **Part A**. Eftersom forurettede således ville skulle løfte bevisbyrden for, at erstatningsansvarsbetingelserne er opfyldt, påhviler det Nordjyllands Politi at løfte samme bevisbyrde.

Det gøres overordnet gældende, at denne bevisbyrde ikke er løftet.

2.2. Tabsopgørelse

Tabsopgørelsen bestrides i sin helhed.

Herunder bestrides det, at der er fremlagt dokumentation for, at forurettede skulle have haft nogen mulighed for at arbejde i det påståede omfang. I sammenhængen bemærkes, at den påståede arbejdsgiver angiveligt er en god ven af forurettede, ligesom det bl.a. fremgår af bilag 27, at forurettede først skulle være blevet ansat 2 måneder efter ”episoden”.

2.2.1. Særligt vedr. svie og smerte

Det bestrides ligeledes som udokumenteret, at der skulle have været lægeligt grundlag for at udbetale godtgørelse for svie og smerte. Nordjyllands Politi kan end ikke finde støtte herfor i de ensidigt indhentede lægelige bilag i sagen, idet der ikke heri er indeholdt beskrivelser af forurettedes påståede tilstand i tiden lige efter ”episoden”.

Nordjyllands Politi udleder tilsyneladende forhold vedrørende godtgørelse for svie og smerte (endsige tabt fortjeneste) af navnlig bilag 23-25, som alle er erklæringer fra før hændelsen i 2012.

Der er ingen datering angivet i bilag 27, ligesom der også her alene er tale om en gengivelse af forurettedes subjektive klager.

Bilag 28 og 30 er ikke lægelige bilag, men derimod tilsvarende jobcenterets gengivelse af forurettedes egne udsagn.

I bilag 31-32 og 34, A, C og D anføres intet om forurettedes forhold i perioden efter ulykken.

2.3. Manglende årsagssammenhæng og adækvans

Ifølge fast retspraksis og den juridiske litteratur stilles der strenge krav til beviset for kausalitet og adækvans i relation til psykiske skader, jf. eksempelvis dommene gengivet i UfR 1988.166 H og UfR 2006.2666/2 H. Disse strenge beviskrav er ikke opfyldt i nærværende sag.

Det fremgår klart af sagens bilag, at forurettede har haft en lang række af forudbestående lidelser. Han har således været stofmisbruger og voldelig såvel ude som hjemme, ligesom han har været udsat for betydelige svigt i sin opvækst.

Derfor er det også helt urealistisk, at en episode i **By 1**, som den forurettede selv har forårsaget ved at udvise aggressiv adfærd i påvirket tilstand, skulle kunne forårsage gener, som skulle hindre forurettede i at arbejde, og som endvidere skulle nødvendiggøre betaling af psykologudgifter hhv. medicinudgifter. Forurettede har selv været vant til at færdes i et voldeligt miljø, og forurettede har herunder selv tidligere erkendt at have optrådt voldeligt.

Med andre ord kan det næppe antages, at én hændelse, hvor forurettede selv havde indledt den ophidsede situation, skulle kunne forårsage psykiske gener, som skulle kunne have hindret forurettede i at passe et arbejde i det påståede omfang, endsiige have tvunget ham til at afholde de øvrige omtalte udgifter.

I sagen har Nordjyllands Politi ikke ønsket at medvirke til sagens oplysning, hvorved Nordjyllands Politi (bl.a.) har forsømt at iagttage officialprincippet. Det har således ikke været muligt at inddrage Retslægerådet, sagkyndige dommere eller eksterne sagkyndige vurderinger til brug for denne specifikke retssag. Det gøres hertil gældende, at Nordjyllands Politi ikke kan løfte bevisbyrden med en blot henvisning til ensidigt indhentede lægelige bilag, som i øvrigt i flere henseender er indbyrdes modstridende.

Disse lægelige bilag støtter endog ikke Nordjyllands Politis opfattelse, idet der bl.a. kan ses helt bort fra speciallægeerklæringen (bilag A). I speciallægeerklæringen er således ved afgivelsen af konklusionen taget udgangspunkt i den dokumenterbart helt fejlagtige gengivelse af hændelsesforløbet, som forurettede gav til den pågældende speciallæge. Det må stå klart, at speciallægen har opfattet traumatet som mere belastende, når det helt urigtigt anføres, at **Part A** umotiveret skulle have angrebet forurettede. Sandheden er, at alle

vidner i sagen kunne bekræfte, at forurettede selv havde fået situationen til at opstå.

De ensidigt indhente lægelige oplysninger er *i det hele taget* ensidige, eftersom der ved udarbejdelsen af de lægelige bilag alene er taget udgangspunkt i de fejlagtige subjektive oplysninger, som forurettede fortløbende har forelagt det lægefaglige personale.

Udtalelser fra Arbejdsskadestyrelsen har **Part A** heller ikke haft sædvanlig mulighed for at imødegå. Den foreliggende praksis, hvorefter der skal tilvejebringes et sikkert grundlag for at tilsidesætte styrelsens udtalelser, kan derfor heller ikke være retningsgivende i den foreliggende sag. Et modsat standpunkt ville reelt indebære, at borgeren (**Part A**) efterlades helt uden retsmidler. En forudsætning for at forstå den opståede praksis omkring tilsidesættelse af udtalelserne må derfor også ses i det lys, at sagens parter vil have haft mulighed for at fremkomme med deres bemærkninger til styrelsen (kontradiktion). In casu er det derimod alene det offentlige henholdsvis forurettede selv, som har haft mulighed for at gøre deres bemærkninger gældende. Alene til eksempel har Arbejdsskadestyrelsen helt givet ikke set divergensen imellem forurettedes helt fejlagtige beskrivelse af hændelsesforløbet over for speciallægen, idet det bl.a. formodes, at Arbejdsskadestyrelsen ikke har modtaget domsudskriften fra straffesagen (bilag 1).

Dertil kommer også, at speciallægens vurdering af, at der skulle være opstået en PTSD-lidelse, efterfølgende er blevet modsagt fra anden lægefaglig side, jf. bilag D-E, idet det korrekt anføres, at traumet *under alle omstændigheder* slet ikke er egnet til at fremkalde den i bilag A omtalte PTSD-lidelse.

Der henvises herunder også til bilag F og bilag G, hvorefter en sådan diagnose forudsætter svære psykiske belastninger af katastrofekarakter, som er forårsaget af en livstruende hændelse. Uanset om Nordjyllands Politi henholdsvis retten i øvrigt er enig i forholdet omkring forurettedes egen skyld i forbindelse med hændelsen, opvækstens betydning for arbejdsmulighederne mv., så kan hændelsen velsagtens ikke kategoriseres som en belastning af katastrofekarakter, endsige en livstruende hændelse.

Derudover er der påvist adskillige andre konkurrerende forhold både før og efter hændelsen, som skulle kunne begrunde det påståede mødefravær / den påståede tabte arbejdsfortjeneste mv. Eksempelvis har han haft knægener og indordnings-

vanskeligheder, som tidligere forhindrede ham i at udføre indtægtsgivende arbejde, jf. bilag 24.

I oversigtsform er der udtalelser om følgende konkurrerende lidelser mv. i de lægelige bilag:

- Forudgående forhold
 - Stofmisbrug (f.eks. bilag 2, bilag B, bilag D og bilag E)
 - Knægener (f.eks. bilag 23, bilag 24 og bilag 31)
 - Vanskelig og voldelig opvækst (f.eks. bilag 2)
 - ”Forkert” valg af beskæftigelse (f.eks. bilag 24, side 13)

- Efterfølgende forhold
 - Depression pga. bristet samlivsforhold (f.eks. bilag B og C)
 - Gener efter trafikuheld (f.eks. bilag C)
 - Manglende imødekommelse af lægelige anbefalinger (bilag E)

Det ses heller ikke på nogen måde at fremgå af de lægelige bilag, at de påberåbte psykiske lidelser skulle have bevirket, at forurettede ikke skulle kunne varetage et arbejde i fuldt omfang. Det er udelukkende forurettedes eget udsagn (subjektive klager), som understøtter denne antagelse. I de lægelige bilag er der ikke blevet fundet objektivt konstaterbare gener. Bevisbyrden løftes ikke ved en blot henvisning til forurettedes egne udsagn om sin tilstand.

Endelig bestrides det som udokumenteret, at forurettede skulle have været frigjort fra sit stofmisbrug i den påståede periode. På det foreliggende grundlag eksisterer alene forurettedes eget udsagn herom.

2.4. Ansvarsfrihedsgrund og/eller egen skyld

Det gøres endelig gældende, at straffesagen (bilag 1) ikke har materiel retskraft i relation til rettens vurdering i nærværende sag. Skulle retten således mod forventning finde, at alle øvrige erstatningsansvarsbetingelser er opfyldt, gøres det gældende, at der foreligger en ansvarsfrihedsgrund i form af lovlig nødværge.

Ved den juridiske afgørelse af, om der foreligger en sådan an-

svarsfrihedsgrund, skal der nemlig tages udgangspunkt i **Part A's** subjektive opfattelse af forholdene.

Nødværge kan - som bekendt - også udøves for at beskytte tredjemand. Det er med andre ord ikke en personlig ret for den angrebne.

Det fremgår klart af vidneforklaringerne, at forurettede var aggressiv, og at han kom løbende ud fra den kinesiske restaurant. Det fremgår også tydeligt af forklaringerne, at han i kraftig grad var påvirket af i alt fald alkohol. Ud fra beskrivelsen kan det hertil endog næppe udelukkes, at forurettede var påvirket af stoffer. Forurettede oplyste endelig tillige i forløbet, at han "muligvis" lagde en arm om skulderen på **Part A**, som han ikke selv kendte.

Det må derfor være hævet over enhver tvivl, at angrebet i alt fald ikke er sket fuldstændig umotiveret.

Under alle omstændigheder er således udvist egen skyld, hvilket - som minimum - må bevirke en nedsættelse af eventuelle erstatnings- eller godtgørelsesposter.

2.5. Erstatningsansvarslovens § 24

Henset til størrelsen af det nu påberåbte krav gøres det endelig gældende, at der vil være grundlag for at nedsætte erstatningskravene henholdsvis godtgørelseskravene i henhold til erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, såfremt retten - mod forventning - måtte finde **Part A** erstatningsansvarlig i det af Nordjyllands Politi påståede omfang.

Der er herunder ikke noget særligt hensyn at tage til skadelidtes interesse, eftersom **Vidne 1** allerede har fået udbetalt erstatning henholdsvis godtgørelse i det af denne ønskede omfang."

Parterne har i det væsentlige procederet sagen i overensstemmelse med det i deres påstandsdokumenter anførte, dog har sagsøgte frafaldet sit anbringende om, "at der foreligger en svarsfrihedsgrund i form af lovlig nødværge".

Retten's begrundelse og afgørelse:

Indledende bemærkninger:

Staten er efter offererstatningslovens § 17 berettiget til at gøre regres mod gerningsmanden for den ydelse, som forurettede i henhold til Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40) har fået udbetalt.

Der er efter bevisførelsen ikke grundlag for at tilsidesætte Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40), hvorefter forurettede som følge af sagsøgtes straffelovsovertrædelse er berettiget til ydelser efter offererstatningsloven, jf. lovens §§ 1 og 6 a.

Part A er derfor som udgangspunkt forpligtet til at betale det beløb, som sagsøgeren i henhold til Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40) har udbetalt til **Vidne 1**.

Ansvarsgrundlaget:

Ved Retten i Hjørrings endelige dom af 3. juli 2012 blev **Part A** fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 245, stk. 1, og idømt fængsel i 60 dage, betinget af 60 timers samfundstjeneste.

Retten i Hjørring tog under straffesagen ikke stilling til det dengang af **Vidne 1** fremsatte erstatningskrav, som han havde som forurettet i sagen.

Det følger af retspraksis, at bevisresultatet i en straffesag har retskraft i forhold til en efterfølgende civil erstatningssag.

Ansvarsgrundlaget i en sag som den foreliggende om voldsoffererstatning følger direkte af offererstatningslovens § 1.

Hertil kommer at det efter bevisførelsen, herunder det i straffedommen anførte og de under denne sag afgivne forklaringer, må lægges til grund, at **Part A** med fortsat gav **Vidne 1** flere slag i hovedet med en ølflaske, der gik i stykker efter et af slagene, ligesom det må lægges til grund, at der ikke forelå lovlig nødværge.

Part A er derfor erstatningsansvarlig for de skader, som blev påført **Vidne 1** under episoden.

Årsagssammenhæng og kausalitet:

Kravene til bevis for årsagssammenhæng lempes, hvis der foreligger forsæt, grov eller klar culpa hos skadevolderen. I en sag som den foreliggende, er det tilstrækkeligt til at statuere årsagsforbindelse, at det bedømmes som mere sandsynligt, at skaden ikke ville være indtrådt uden volden, end at skaden ville være indtrådt også uden den udøvede vold, jf. bl.a. Højesterets dom af 16. april 2002, (UfR 2002 s.1496).

I denne sag er der tale om forsætlig vold efter straffelovens § 245, stk. 1, hvilken vold utvivlsomt har været egnet til at udløse forurettedes psykiske lidelser.

Det fremgår af samtlige lægelige oplysninger i sagen, bortset fra udtalelsen

fra psykiatrisk lægekonsulent **Person 3**, jf. nærmere herom nedenfor, at overfaldet var den udløsende årsag til forurettedes psykiske lidelser, herunder generaliseret angst, panikangst og PTSD.

Endvidere har Erstatningsnævnet til brug for sagens behandling indhentet en vejledende udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

Det fremgår af udtalelsen, dateret den 23. december 2015 (bilag 41), at styrelsen vurderer forurettedes varige mén som følge af overfaldet til 20 procent. Det fremgår, at styrelsen har vurderet, at forurettede ved hændelsen blev påført psykiske gener svarende til middelsvær posttraumatisk belastningssyndrom. Styrelsen fandt ikke grundlag for at fradrage i ménet på grund af forudbestående forhold hos forurettede, og styrelsen har dermed vurderet, at der er årsagssammenhæng mellem hændelsen og forurettedes psykiske gener.

Der skal i medfør af fast retspraksis et sikkert grundlag til for at tilsidesætte en udtalelse fra Arbejdsskadestyrelsen.

De lægelige bilag i sagen (bilag 23-26, 30-32, 34, A, C og D) dokumenterer, at forurettede, som følge af overfaldet, var syg i de perioder, for hvilke Erstatningsnævnet har tilkendt ham godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Forurettede havde ikke sygefravær forinden overfaldet, og sagsøgte har ikke påvist eller tilstrækkeligt sandsynliggjort, at forurettedes konkurrerende gener ville have udviklet sig arbejdshindrende i nærmeste fremtid, såfremt overfaldet ikke var sket.

Det forhold, at psykiatrisk lægekonsulent, **Person 3** (bilag D), ikke er enig i, at forurettede lider af PTSD, kan - som sagen i øvrigt foreligger oplyst - ikke tillægges afgørende betydning og kan ikke anses som dokumentation for, at der ikke er årsagssammenhæng mellem overfaldet den 17. marts 2012 og forurettedes psykiske lidelser, eller at forurettede ikke var syg i de perioder, for hvilke Erstatningsnævnet har tilkendt ham godtgørelse for svie og smerte og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Retten finder efter det anførte, at forurettedes tab og det heraf følgende krav i det hele er dokumenteret i sagens bilag, som lå til grund for Erstatningsnævnets afgørelser (bilag 2, 5, 12 (som berigtiget ved bilag 13), 18, 36 og 40), og forurettedes varige mén på 20 % kan ligeledes i det hele henføres til hændelsen, jf. herved udtalelsen fra Arbejdsskadestyrelsen (bilag 41).

Det var efter karakteren af den udøvede vold endvidere påregneligt for sagsøgte, at forurettede ved hændelsen kunne pådrage sig både fysiske og psykiske lidelser.

Retten lægger efter det anførte til grund, at der er årsagssammenhæng og

kausalitet mellem det fremsatte krav og de skader, der blev påført forurettede ved den straffelovsovertrædelse, som sagsøgte er fundet skyldig i overtrædelse af og domfældt for.

Lempelse af erstatningskravet

Det fremgår af erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, at vurderingen af, om erstatningsansvaret skal nedsættes eller bortfalde, blandt andet træffes på baggrund af ansvarets beskaffenhed. Det følger af retspraksis, at der sædvanligvis ikke sker lempelse, når det ansvarspådragende forhold er begået forsætligt, jf. bl.a. Højesterets dom af 11. december 2014, (UfR 2015, s. 944).

Retten finder ikke, at der i denne sag er noget tilstrækkeligt grundlag for at lempe erstatningsansvaret.

Efter det anførte tager retten - uanset det af sagsøgte i øvrigt anførte - sagsøgerens påstand til følge.

Efter sagens udfald og forløb samt de nedlagte påstande skal **Part A** **██████████** betale sagsomkostninger til Nordjyllands Politi med i alt 63.120 kr.

Beløbet dækker retsafgift med 13.120 kr., og udgift med moms til advokatbistand med 50.000 kr.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, **Part A** **██████████**, skal til sagsøgeren, Nordjyllands Politi, betale 533.755,89 kr. med tillæg af procesrente af 55.972 kr. fra den 14. maj 2014, af 34.388,40 kr. fra den 2. juni 2014, af 74.999,20 kr. fra den 18. december 2014, af 97.544,79 kr. fra den 13. august 2015, af 102.551,50 kr. fra den 27. januar 2016 og af 168.300 kr. fra den 7. juli 2016.

I sagsomkostninger skal sagsøgte til sagsøgeren betale 63.120 kr.

De idømte beløb skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

██████████